

Az európai integráció gazdasági előnye

(Corvinus Egyetem Konferencia, 2020 december 16)

Az európai gazdaság az integráció előtt

A 19.század elejétől Európa a világgazdaság vezetője, de a század közeptől-utolsó harmadától állandó hanyatlásban van a II. világháború végéig

- **Europa részesedése a világ összes jövedelméből:**
- Év %
- 1870 45
- 1913 27

Europa jövedelme az USA %-ban

1913	47
1948	35

Vezetőországok egy főre juto GDP-je (1990 US \$): 1938 - 1947

Year	Ausztia	Dánia	Franciaország	Németország	Olaszország	Hollandia	Anglia	USA
1938	3,583	5,544	4,424	5,129	3,244	5,122	5,938	6,134
1945	1,736	4,874	2,549	4,326	1,880	2,621	6,737	11,722
1946	1,969	5,577	3,818	2,503	2,448	4,348	6,440	9,207
1947	2,181	5,806	4,099	2,763	2,856	4,357	6,306	8,896

Ez volt a kiindulópont az európai integráció előtt

2. A rekonstrukciós szakasz és az integráció szerepe

A régi értelmezés: az utolsó békeév, 1938 színjének elérése

A legtöbb Európai ország – Németország, Olaszország és Ausztria kivételével – 1948-ban elérte az 1938-as szintet (millio \$-ban)

Év	Belgium	Dánia	Franciaország	Anglia
1938	39.608	20.939	185.633	284.165
1948	42.078	24.722	178.906	334.135

2. A rekonstrukciós szakasz újraértelmezése (Jánossy)

Jánossy Ferenc: a rekonstrukció akkor ér véget, amikor az egyes országok elérik azt a szintet, amelyet a háború nélkül, a megelőző hosszútávú, 50-70 év növekedési trendje alapján elértek volna.

Ez esetben a rekonstrukciós szakasz 1968 körül ért véget Európában.

Ebben a szakaszban speciális rekonstrukciós növekedés jellemző: ezek voltak a **Wirtschaftswunder** évei

3. A Marshall Terv szerepe a helyreállításban(1948-1951) és az integráció kezdetei

16 Marshall Terv ország

\$15 milliárd (az USA GDP-jének 5%-a) segítette a gyors újjáépítést

Marshall Terv kötelező integrációs feltételei: vámok leépítése, a Payment Unió bevezetése;

Kifejezett cél: a fogadó országok gazdasági uniójának létrehozása

3. Út az Európai Unió felé és ennek gazdasági hatása

Az európai integráció fő állomásai:

Marshall Terv, majd az Európai Szén és Acél Közösség (1952); az Európai Gazdasági Közösség (1958) és az Európai Unió (1993).

1. *Az árukereskedelem már 1973-ra 10-15-szörösére nőtt a tagországok között a két világháború közötti évtizedekhez képest*
2. *Új kereskedelmi szerkezet: a régi munkamegosztás az ipari és agrár országok között eltűnőben: kereskedelmük 33%-ról 18%-ra esik. Felváltja az ipari országok közötti munkamegosztás, ipari termékek termelése kooperációban (a Concorde és Airbus példái)*
3. *Új ipari szektorok – vegyi, elektromos és elektronikus iparok, auto és üzleti gépek stb. – részesedése az ipari össztermelés 26%-ról 42%-ára nőtt.*
4. *Az Európai Közösség gazdasági növekedése 3-4-szer gyorsabbá vált, mint a világháborúk között*

4. Globalizáció versus Regionalizáció: Az európai gazdaság 'európaizálása'

1. Globalizáció az új technikai forradalom alapján

Termelés, technológia, információ-áramlás országhatárok nélkül egy deregulált szabadkereskedelmi rendszerben

Technikai forradalom: computer, konténer szállítás, olcsó, sőt ingyenes telefon, hírközlés és repülés

Multinacionális vállalatok dominanciája: 900,000 bedolgozó alvállalkozás vagy leányvállalat külföldi országokban; a 21. század elejére multinacionálisok termelik a világ gyáripari termelésének $\frac{3}{4}$ -ét

2. A globalizáció *neo-liberális politikával társult*
3. Amerikai és ázsiai vállalatok az európai piac hatalmas részét hódították meg ; Az EU védekezése a globalizáció ellen a *regionalizáció* útján (Single Market, közös valuta)
4. A háborút követő extenzív növekedési modell, amely amerikai technológiai importra épült, segítette a talpraállást, de követő státuszba sodorta Európát. Ezt cserélték fel az Unió országai *intenzív fejlesztési modellel* (1970-1980-tól), ami saját kutatásra és innovációra épült és a versenyképesség útja volt
5. Az európai gazdaság fokozatosan “Európaiasodott,” védekezve a globális verseny ellen. Az európai multinacionális vállalatok nagy része visszavonult a nemzetközi piacról és Európa felé fordult (mint a Holland-Angol Unilever, eladta több, mint 70 Európán kívüli vállalatát). Németország 40%-ról 17%-ra csökkentette Európán kívüli befektetéseit és az európai országokba irányította át őket

5. Az integráció gazdasági hatása

1. Nem mérhető előnyök:

Közös jó intézmények bevezetése, össz-európai termék sztenderdek a könnyű európai értékesítésre, határokon átívelő vállalati fúziók, harmonizált jogi rendszer (amit Csaba László intézmény transzfernek nevez). Árúk, tőke és emberek szabad áramlása a belső határok nélküli EU-ban.

2. Mérhető előnyök:

-- 5 – 20% közötti többlet növekedés

-- Megnövelt direkt kölcsönös beruházások (FDI) az EU-n belül:

1970=\$5,128 millió; 2007=\$857,118 millió

Vállalat fúziók az EU-n belül (1998-2006) 43,000 (a világ összes fúziójának 2/3-a)

A termelés europaizálása: EU-n belüli kereskedelem 36%-a import a más tagországban működő leányvállalatoktól

A 100 legnagyobb európai vállalat összes bevételeinek 2/3-a Európából származik.

Belső európai árukereskedelem csupán 2002 és 2018 között is több, mint megkétszereződött (215%)

Belső európai pénzügyi ügyletek 40%-kal nőttek.

3. Az EU a világ legintegrálódottabb régiója:

EU tagországokkal folytatott kereskedelem az összes kereskedelmi forgalom %-ában:

Az észak és dél-Amerikai régióban 60%,

az Ázsia-Csendes óceáni régióban 50%;

az Európai Unióban 77%

6. Az európai jóléti rendszer

A világ **Human Development Index**-e (maximum 1,000), 2016-ban

World average	717
United States of America	920
Northwestern European average	915
Mediterranean-Irish average	881
Central European & Baltic average	856
Russia-Balkans-Turkish average	771
Latin American average	751
Developing countries average	670
Sub-Saharan African average	523

Születéskor várható élettartam: EU= 81 év; USA=79.5 év

Iskolában töltött évek száma: EU=17.6 év;

USA=16.5 év

Fizetett szabadság: EU= 28 nap/év;

USA=14 nap/év

Szociális kiadások a GDP %-ban: EU=25-27%;

USA=19%

Ausztrália=18%;

Svájc=16%

Jövedelem egyenlőtlenség (GINI index)

EU= 0.25-0.28 - 0.30-0.37

USA= 0.41;

Oroszország= 0.41

7. A kevésbé fejlett országok felzárkózása – az integráció nyomán

1. 1950-ben a Mediterrán országok és Írország kombinált átlagos egy főre jutó GDP-je az észak-nyugat - európai országok átlagának 51.2%-a, 2019-ben 75%-a.
2. 1973 és 2014 között:

Észak-nyugat-európai országok jövedelme megkétszereződött (189%)

Mediterrán országoké Írországgal együtt megnégyszereződött (395%), de Írországé egyedül közel nyolcszorosára nőtt (781%).

A négy európai régió egy főre jutó GDP-je, 1913-2013

Year	North-Western Europe	Mediterranean Europe & Ireland	Central Europe & Baltics	Russia-Turkey-Balkans*
1913	100	100	100	100
1950	138	115	156	142
2013	12,163	16,413	8,471	3,667

A közép európai és Balti országok GDP-je

1990-ben: az észak-nyugat európai 23%-a.

2019-ben: 36.4%-a

A történelemben először az addigi állandó hanyatlást a felzárkózás váltotta fel:

Év

Közép Európa GDP-je Nyugat Európa %-ban

1870	54
1913	50
1950	48
1990	37
2000	23
2019	36

8. Felzárkózás az USA-hoz

1. Egy főre jutó GDP növekedése (1950-1992)

Az EU alapító 6 országa együttes növekedése: 363%

Világ átlag növekedése: 240%

USA, Kanada, Ausztrália és Új Zéland együtt: 225%

EU egy főre jutó (ppp) GDP: 67% az USA-nak
azonos Japánéval

Az euro-zona (19 országának) GDP/fő 73% az USA-nak

3. Produktivitás szintje Nyugat Európa országaiban azonos az amerikaival

4. Világkereskedelemben való részesedés az összes %-ában

EU 15%

USA 8.5%